

# Vasutasok Hetilapja

**Előfizetési ár:**

**Negyedévenként  
2 korona.**

**Egyes szám ára:  
20 fillér.**

**A LAP TARTALMA:**

A nyugdíjpótlék. — Legyen világosság.  
— A pályáőr. — A mi életünk. —  
Ujult szerelem. Irta: **Olah Dezső.** —  
Megmentett lélek. Irta: **Sterné Stein  
Lenke.** — A zárfékező kalandja. Irta:  
**Dobray Kálmán.** — Szent György lo-  
vag. Irta: **Rovenszky Árpád.** — Vasut  
mentén. — Kiadóhivatali üzenetek. —  
Egymás között.

**Felelősszerkesztő:**

**Czófalvi**

**Csia Albert.**

**Kiadó tulajdonos:**

**Szarka Gyos.**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**Megjelenik minden vasárnap.**

**Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rolozsvárt, Kárpát-utca 12. sz.**

**Magyar kir. udvari szállítók.**



**A magyar államvasutak régi szerződött szállítói.**

Tisztelt kartársainknak melegen ajánljuk a m. kir. államvasutak régi szerződött szállítóját

# Tiller Mór és Társa

magyar királyi udvari szállítók, legjobb hírnevű egyenruha készítő intézetét.

Központi áruház a főnökök személyes vezetésével:

**Telefon-szám 678. Budapesten, Váci-utca 35. Telefon-szám 678.**

Legszebb egyenruhák, fehéreneműek, legelegánsabb polgári ruhák, téli meleg alsóruhák, utazási szükségleti és mindenféle felszerelési cikkek legmegbízhatóbb beszerzési helye.

**Kivonat a cég VII. B. osztály Utólérhetlenül olcsó árak, szolid, elegáns kiállításban!**

**Kivonat a cég előnyárjegyzékéből:**

**Vasuti felszerelés.**

1 téli köpeny tartós finom kiállítás, katonai szabás	Kor.	70.-	60.-	36.-
1 zubbony elegánsan elkészítve	"	28.-	24.-	16.-
1 nadrág a legjobb kelméből, divatos szabás	"	20.-	18.-	12.-
1 elegáns, alakját mindig megtartó Tiller sapka	"	5.-	4.-	2.40
1 tábori sapka téli vagy nyári	"	4.-	4.-	
1 karszalag finom posztóból, himzett szárnyas kerékkal, széles paszománnyal	"	3.50	3.-	
1 nyakravató kaucsuk szegélylyel	"	- .50	- .40	- .30
1 pár finom kötött keztyű, fehér vagy szürke	"	2.-	2.-	1.-
1 finom szipszinor éles hangu sippal	"	1.20	- .80	- .50
1 méter arany vagy ezüst zubbony-zsinór, nagyon tartós	"	- .90	- .70	- .40
1 darab arany vagy ezüst rosetta, legszebb forma	"	- .25	- .20	

és feljebb.

A többi összes felszerelési cikkek is ugyanilyen olcsó árakban.

Részletes nagy képes árjegyzékét a cég kívánatra bérmentve küldi.

## Fogászati műterem!

Felhívjuk t. kartársaink, valamint a nagyérdemű közönség figyelmét

**Nessenfeld Jenő fogászati műtermére,**  
Kolozsvár, Unió-utca 26. szám.

Elvállal a fogászat körébe tartozó összes munkákat, készít vékony lemezű szájpaddalásal bíró **fogsorokat**, melyek könnyen meg szokhatók és tartósak, arany- és zománckoronákat és hidakat.

Vasutasoknak 10% engedmény.

## Radics Sándor Kolozsvárt, Szentegyház-u. 1.

Könyveket **magas** árban vesz és **fél árért** ad.

Pontos kiszolgálás!

Elsőrangú munka!

### Klár József és Társa

uri szabó-üzlete, hazai s angol szövetek nagyraktára

Kolozsvárt, Ferenc József-ut 5.

Vasutasoknak 5 százalék kedvezmény!

Kitűnő házi koszt

**MÁRTON VILMOS**

Jó magyar konyha

„KIS PIPA“ VENDÉGLŐJE NYÁRI HELYSÉGEKKEL.

Teke pálya

(ÓVÁRI KERT)

Hegyi borok

# „Kristály“ Gőzmosó Gyár Kolozsvár

Telefon 500

Répviseelve Erdély nagyobb városaiban.

Telefon 500

# VASUTASOK HETILAPJA

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KÖZLÖNY.

FELELŐS SZERKESZTŐ: CZÓFALVI CSIA ALBERT.

KIADÓTULAJDONOS: SZARKA ÁKOS.

## == Nyugdíjpótlék. ==

Kétségtelen, hogy — ha meglesz — a legfontosabb és legkorszakalkotóbb vasutas alkotás a nyugdíjpótlék lesz.

Azonban elsősorban maguk a vasutasok az irányadók abban, hogy szükségük van-e nekik ez új alkotásra?

Át van hatva e a vasutas társadalom attól a tudattól, hogy midőn munkájában megrokkann, a jól megérdemelt nyugdíj mellett lakásbérré is van szüksége? És hogy akkor, midőn kisebb jövedelemmel évtizedes munka után nyugalomban akarja eltölteni már szűkre szabott és az aggkortól meggyötört éveit, hogy akkor elég-e neki ez a jövedelem, vagy nem, boldogabban él-e akkor, ha a szerény nyugdíj mellett még nem gyötrik a vasutasnak éppen szokatlan házbérgondok?

Oly nagy és intelligens társadalmi osztály, mint az államvasuti alkalmazottak fegyelmezett és kötelességtudó hadserege, nemcsak a saját intézete, hanem a családja iránt is érzi a kötelesség felelősségét.

A máv. alkalmazottai szívós akarattal megtudták győzni harcban és békében is a felsőbbiséget, hogy a jobb kenyér joga elvitázhatlan jog. El tudták erős akarattal oszlatni a szövetség eszméje iránt felülről megnyilatkozó ellenszenvet és hatalmas szövetségeket alkottak a saját erejükből. A vasutasok társadalmi fejlettsége és szociális ereje már évekkel ezelőtt kiállotta a tűzpróbát. Tehát midőn mind az összetartás, mind pedig a szociális erő többszörösen dokumentálva van, akkor nem lehet kétségünk afelől, hogy a béke jegyében épp úgy tud a vasutastábor tömörülni, mint a harc nehéz idejében.

Van-e jelenleg fontosabb dolog, mintha gondoskodunk arról, melyről sem a kormány, sem a felsőbbiség nem akar gondoskodni. És van-e méltóbb dolog a jelent mozgó események között, mint éppen a nyugdíjpótló-egyesület megteremtése.

Szomorú volna, ha a vasutasoknak csak minden társadalmi újabb alkotásoknál fölfelé kellene tekinteni és folyton felülről várni az áldást, mint a jámbor földmivelő az esőt. Ha a vasutasok negyvenezernyi tábora összefog, akkor nincs az a kérdés, melyet meg nem old. És ha ez a tömeg egyet akar és ezt egy békés és hatalmas szervezet jegyében akarja, akkor ezen kívánság erkölcsi, sőt anyagi támogatása elől sem a felsőbbiség, sem a mindenkori kormány el nem zárkozhatik.

Mi a vasutasok ezen jelenleg legfontosabb társadalmi egyesülését óhajtjuk azért, mert véget akarunk vetni azon már legendaszerű rágalomnak, hogy a vssutasok többé saját erejükből semmit sem tudnak megvalósítani.

Pedig a vasutasok akarják a nyugdíjpótló intézetet, azonban energiájukat elaltatták azzal, hogy majd megcsinálja a felsőbbiség.

No hát ezt várhatjuk.

Agyonfulladt az eszme születése pillanatában.

És most a vasutasokon a sor: csinálják meg ők maguk.

Ha ugyan akarják?



**VILÁGHIRŰ OMEGA ÓRÁK 10 ÉVI JÓTÁLLÁSSAL!**

*Ékszerek, ezüstneműek, ezüstevőszközök legfinomabb kivitelben kaphatók*

**Benedek Sándor órás- és ékszerésznél**

Kolozsvárt, Wesselényi M.-u. 13. (Pannoniával szemben) Képes árjegyzék ingyen s bér.

## Legyen világosság.

Az a huszonkét millió, melyet az állam az államvasutasok fizetésének a szabályozására fordított, számszerűleg nagyon megjavította az alkalmazottak anyagi helyzetét, de tényleg érezhetően nem lendített semmit. Nem segített azért, mert az a rétege a vasutasoknak, amely nagyon is el volt adósodva — és sajnos, ez a tulnyomó többség — az egész fizetési többletet a hitelezőknek kénytelen átengedni és a változott életviszonyok folytán nagy számokban beszél a fizetéséről, de kis összeget kap kézhez.

Sok szó esett már erről. Ez volt a tulajdonképeni indító oka annak, hogy a fizetésrendezéssel egyidejűleg került felszínre a vasutasok adósság-konverziójának szükségessége is. A híres, nagy *Szövetség* lett volna hivatva arra, hogy az ügyet kezébe vegye s ennek következményeképp alakult — a Vasutasok Országos Takarékpénztára — a mely azonban a vasutasok terhének konverzióját nem fogja keresztül vinni soha...

Nagyon nehéz dió ez a konverzió, azt tudjuk és sokszor hangsúlyoztuk. Nem kaphatók azért, mert ezek csak akkor volnának kegyesek megcsinálni, ha a kormány minden egyes vasutasért anyagi garanciát vállalna, ami igazán nem vics, de nem kaphatók azért sem, mert tudják, hogy a tisztviselők egyáltalán a kisebb pénzügyi intézetek rabigájában görnyednek és a magyarországi speciális pénzügyi viszonyok folytán ezek a kisebb bankok a nagyoknak szimpla jobbágyai.

Mert ez így van és ezen nem is lehet változtatni, más kibúvókat kell keresni. Meg kell találni azt a pénzerőt, amely üzletet akar csinálni és pedig jó üzletet és mely teljesen független a fővárosi rabszolgatartó nagy bankoktól.

Ez lett volna annak az ugynevezett pénzügyi intézetnek is a hivatása, amely oly nagy garral alakult a tavasszal és melynek, mint minden rossz politikusként, az a taktikája, hogy az állítólagos terveit véka alá rejtve tartja. Mi szívesen dicsérnénk, isten látja a lelkünk, ha csak egy atómjárt is látnánk ott a becsületes, komoly igyekezetnek. De ami nincs, azt nem is láthatjuk. Csak annyit látunk, hogy ott üzletileg nem tudnak látni és így

más utat és módot kell keresnünk, hogy a konverziós akció, mielőtt az egész mai vasutas generáció a nyomoruságtól kidől, megindulhasson. Ezt az utat meg is találjuk, mert mind a vasutasok, mind a kormánynak elsőrangú érdeke, hogy a vasutasok anyagi gondoktól menten élhessenek nehéz hivatásuknak.

Nem akarunk mi a nótorius adósságcsinálóknak új hitelforrásokat nyitni. Akinek nincs komoly erkölcsi ereje kiuszni a hinárból, az úgy sem menthető. A közeljövőben lesz oly komoly pénzerőnk, amely nem névleges egy millióval, hanem ha kell, tíz millióval is nekimegy ennek az akciónak. Oly anyagi erő, amely csak tisztességes üzletet akar csinálni és távol áll minden közéleti szerepléstől, ahol a vasutasok csak esz-közül használtatnak föl.

És a kormány és igazgatóság látván a komoly igyekezetet és erős anyagi erőt, kész örömmel nyújtja azt az erkölcsi garanciát, a melyre szükség lesz a hatalmas akció megerősítésére.

Nem hangzatos frázisokról van itt szó, hanem reális üzletről, melyre minden komoly faktor kapható akkor, midőn látja, hogy csakis üzlet és nem személyi agitáció.

Tudjuk, hogy a vasutasok nagy része epedve várja a konverziót, mert ők tudják legjobban, hogy a fizetés nagy fiktív numerusa csak talmi irány és a fizetés csak papíron egész, kézben pedig, sajnos, csak ötven százalék.

## A pályáőr.

A mint a vasut, mint a modern haladás legigazabb zászlóvivője állandó terjedésben és fejlődésben halad előre, annyira szűkül a kisebb existenciák helyzete és a régi kényelmes, majdnem pátriárkális élet helyett állandó izgalom és gond a kíséreljük. Még csak tíz év előtt is a pályáőr a kisebb existenciák szegény, de elégedett képviselője volt, a legtöbbnyire paraszti sorból verbuvált pályáőri személyzet úgy élt kinn a vonalon, mint egy kisebb gazda. Egyedül lakott a házában, volt egy kis földcsékeje, ólja, benne alul hizó, felül majorság, azután került vagy ötven-

**„Royal-Kávéház” az óvárban** Mátyás király szülőházával szemben.

::::: SZOLID KISZOLGÁLÁS! :::::  
OLCSÓ ÁRAK! HIDEG BUFFET!



TISZTELETTEL SIMON JÓZSEF.

hatvan ócska talpfa, a talpfából istálló lett és az ől jövedelme nemsokára tehénként adott a talpfából összetákoltt istállónak. A pályaőr fogadta a vonatjait, vigyázott a vonalára, rendben tartotta a pályatestet és sorompókat, az asszony gazdálkodott, ha sok volt a gyerek, akadt egy kis földbérlet is a pályatest mellett és éltek nyugodtan, munkás békeségben.

A vasut azonban, amint soha sem szünik meg a forgalma, úgy soha sem szünik meg a fejlődése. Évről-évre nőtt a forgalom és ma már különösen a forgalmasabb vonalokon, sok a dupla órház. És az egy embernek szánt pályamenti keskeny termő földszegély vagy kaszáló két emberé lett. Azután jött a blokk-rendszer, mely a szolgáltatást biztosabbá, de nyugtalanabbá tette, végre a telefon, mely állandó odakötöttségben tartja a pályaőrt. És jöttek a második vágányok, a kitérők, amelyek elvették a földcskét is és lassankint a pályaőrből, a vasut békés kisgazdájából, földetlen, lekötött, elégedetlen proletár lett.

Erről ugyan nem tehet a vasut, nem tehet az igazgatóság, a haladás megette a földet, elvette a külön házikót és adott a pályaőrnek helyette kevesebb jövedelmet és megegyeszer annyi munkát. Azután megalkotta a háználküli pályaőrök sanyaru testületét is. Azokét, akik a nagy forgalmi vonalokon felváltó munkát végeznek és akik e szolgálat sanyaru huszonnégy óráját egy két lépés széles sanyaru fabódében kötelesek végezni, a lakásuk pedig órajárásnyira van a legközelebbi faluban.

Ezek a pályaőröknek igazi elégedetlenei, akiknek nagy az okuk is az elégedetlenségre és akik válságba döntenek az egész idáig nyugodt pályaőri intézményt.

Ma még csak egyes jaikiáltásokban adnak hangot a pályaőrök. Nincs hét, hogy egyik vagy másik nem küld hozzánk panaszkozó levelet. Ma még csak jajgatnak. Nincs is tőlük mit tartani, igen jámbor nép. Nem is tudnak tömörülni, elzárta élnek és nehéz az érintkezésük. De épp azért, mert elhagyatottak, épp azért, mert békességes munkásai a vasutnak, kell az ő helyzetükön segíteni. És pedig azt kell nekik megadni, ami után leginkább áhítoznak jelenleg és amiből a szolgálati szabályzat egyenesen kizárja őket. Meg kell nekik adni az éjjeli pótlékot. Az az ötven hatvan fillér kis pénz és együtt mégis egy hónapban 10—15 korona, mely a kisembernek tekintélyes segédlem. A vasutnak az igaz, még tekintélyesebb ösz-

szeg, mert körülbelül tizezer pályaőr van és ez körülbelül egy millió költségtöbbletet okoz. De valamiképpen mégis kell segíteni az olyan pályaőrökön, akiknek sem földcskájuk, sem saját örházuk nincsen.

Nem lehet elhaladni szóltanul a pályaőrök megnehezült életviszonyai mellett. Nem lehet azért elhaladni, mert az örök kaptak talán legkevesebbet a fizetésrendezés révén. Az öt éves és száz koronás előléptetés oly kis haladás a mai viszonyok mellett, hogy nem csoda, ha ezek az emberek a legjobban érzik az ő elhagyatott helyzetüket.

Ma csak jajgatnak, ma csak békétlenkednek. Minket egymásután megkeresnek, hogy szóljunk föl az érdekükben. És miután igazuk van, kötelességünk is az ő érdekükben szót emelni.

## == MI ÉLETÜNK. ==

# GYILKOL A VONAT. KÉT HALOTT, KILENCZ SEBESÜLT.

A héten ismét borzalmas szerencsétlenség híre futott szét az országban. Két tehervonat a keddre viradó éjszaka összeütközött, két vasutas meghalt, hat súlyosan, három pedig könnyebben sebesült meg. A gőzgépek és kocsik pozdorjává zúzódtak.

A szerencsétlenség Mikola és Halmi közt a Tur folyó mellett történt.

A szerencsétlenség hírére Péchy László szatmári állomásfőnök, Mándy Bertalan forgalmi főnök osztálymérnökökkel, nagyszámu munkásokkal és orvosokkal Szatmárról külön segélyvonattal azonnal a helyszínére mentek.

Az összeütközésnél Barazsu Lajos, 22 éves fékező azonnal meghalt, Kovács Lajos, Kiss Béla, Demeter Sámuel és Székely Bertalan pedig súlyosan megsérültek. Könnyebb sérülést szenvedtek Lipcsey András és Cseterás László mozdonyvezetők, Tokalyi Ferenc, Szabó István fűtők és Pelseski József fékező. Barazsu hulláját, valamint az összes sebesülteket hajnalban különvonattal a szatmári kórházba szállították. Kiss Béla állapota aggasztó, Kovács Lajos a kórházban meghalt. A szerencsétlenség színhelyén egész éjjel dolgoztak a romok eltakarításán. Szigorú vizsgálat indult meg. A szerencsétlenséget valószínűleg hibás indítások okozták, melyek félreértésen alapuló jelzésből eredtek.

**Ház étkező kifosztása.** Voigt mester valószínűleg iskolát csinált, ami azonban a legérdekesebb, a tanítványok napról-napra főzik le mestereiket. A héten például hamisítatlan köpenicki eset történt a fiumei gyorsvonaton, ahol egy vakmerő szélhámos az étkező-kocsi tartalmát fosztotta ki. Az 1001. számú gyorsvonat szerdán reggel robogott ki a fiumei vasúti állomásról. 9 óra 35 perckor érkezett be a vonat Sárosdra, ahol az étkező-kocsi személyzetének táviratot kézbesítettek. A táviraton Kovács Elek főellenőr szerepelt aláíróként s szigorúan rövid sorokban utasította benne a személyzetet, hogy a legközelebbi gyorsvonattal utazzék vissza Fiuméba. Ugyanekkor beállított az étkező-kocsiba egy a hálókocsi alkalmazottak egyenruháját viselő ember s táviratot mutatott elő, amely szerint ő az étkező-kocsi pénzének átvételére és a kocsi további ügyeinek vezetésére jogosult. Az étkező-kocsi személyzete gyanútlanul adott át mindent az ismeretlennek s nyomban visszautazott Fiuméba. Itt aztán kiderült, hogy felültették őket. — A rejtélyes idegen aztán nyugodtan kifosztotta az étkező-kocsit s a pénztár tartalmát is magához véve, valamelyik állomáson leszállott. A hálókocsi-társulat azt gyanítja, hogy a vakmerő szélhámosnágnak Schöbert József, a társulat elbocsátott alkalmazottja az elkövetője.

**A cinkota—kerepes—gödöllői helyiérdekű villamos vasut** második vágányának közigazgatási bejárását most tartották meg Képesy Árpád miniszteri osztálytanácsos vezetésével. A bejárás a kereskedelmi miniszterium részéről Szikszay Gerő miniszteri főmérnök és Krepuska Alajos vasúti és hajózási biztos, a földmivélsügyi miniszterium részéről Dimsics László főmérnök, a hadügyminiszterium részéről Ehart Márton alezredes, a vármegye képviselőjében Székely Öyörgy tiszti főügyész és Cseresnyés István főmérnök, valamint az érdekelt községek képviselői, a villamos társaság részéről dr. Laufer Lajos vezérutkárr és Széll Árpád cégvezető főmérnök vettek részt. A bejárás alkalmával a cinkota—kerepesi vasutnak négy kilométerrel való megrövidítését is elhatározták.

**Újítás a máv. pályaudvarain.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, üdvös újítást rendelt el a vasúti személyforgalom terén. Nehogy ugyanis a vonatok indulását a várótermekben bejelentő portás tájékoztatlansága, vagy figyelmetlensége miatt az utasok az indulásrakész vonatról lemaradjanak, elrendelte a miniszter, hogy mindazon nagyobb állomásokon, ahol a vonat-

forgalomban beállani szokott gyakori változások, vagy a helyi viszonyok azt szükségessé, illetve indokolttá teszik, a Budapest keleti-pályaudvar mintájára a kapusok a forgalmi irodával távbeszélő útján köttessenek össze, melynek segítségével a forgalmi szolgálatot tevő tisztviselő a portásokkal közölhesse az indulásrakész vonat utirányát, nemét és a vonat által elfoglalt vágány számát. Intézkedés történt aziránt is, hogy egyelőre a Budapest keleti és nyugati pályaudvarokon, később a vidéki nagyobb állomásokon is a közlekedő vonatok irányát föltüntető táblákon egyuttal a vonat neme (gyors, személy vagy vegyesvonat) a vágány száma amelyről a vonat indul, vagy amelyre a vonat beérkezik és az indulás vagy érkezés ideje is feltüntetessék.

## Ujult szerelem.

Ha van kárhozat, ha van gyehenna,  
Ha van halál mély poklok tüzeiben:  
Üdvösségtelen, elkárhozott szívvel  
Off égünk, mulunk el a lángok hevében  
Kinnal, szenvedéssel . . . Jaj lesz nekünk akkor.  
Láng nyelvével az önvád ezer nagy kínja  
Lelkünk erejét: az életet kiszívja.  
A nagy, mindent megváltó tulvilágon  
Nem lesz áldás, remény az imánkon.

Fohászuk lesz messzeszálló bánat.  
Könyörtelen meg nem áldott béke  
S száll útát törve — mind hiába —  
Veszett hittel lelkünk erejére.  
— Megváltásul eskünkkel isten nevére  
Bűnben fertőzöten megbocsátást várva:  
Szint váltva készülődünk megváltó imára.  
Nem hat a szó az irgalomért messze.  
A szenvedőket mindenki feledte.

Megtérni még e földön reménnyel;  
Alázattal minden kint megosztva  
Bűnös lelkünknek uj álma támad:  
A mocskot a vezeklés lemossa.  
S lehet, hogy új, erős, bizalomtelt hittel  
Megujul lelkünk immár büntelen varázsa  
S nem átok: uj béke szellemül imánkra.  
. . . Akkor! . . . feledve a multat, megbocsátva,  
Egymást talán imádattal áldjuk,  
Hogy a bűnre nyert lelki enyhülésben  
Szeretettel ismét egymásra találunk.

Oláh Dezső.

## == Megmentett lélek. ==

Irta: **Sterné Stein Lenke.**

(Vége)

A halott eltakarítása még aznap volt elvégzendő, mivel az elhunyt ragályos betegségben halt el. Nem volt tehát vesztegetni való időm. A temetés idejéig mindössze két órám volt. A mily gyorsan csak tehettem nekivágtam utamnak.

— A kocsis azt mondta: X urnak a sógornője halt meg. X ur jobb uri familia, bizonyos, hogy takaros beszédre van szükség. De ennél több adat nem állott rendelkezésemre és akárhogy igyekeztem egy beszédet zörgős kocsimon összehozni, adatok hiányában minden törekvésem dugába dőlt. Egész úton azon tűnődtem, milyenek lehetnek az elhunyt erényei, hogy azok szerint foglaljam össze a halotti bucsúztatót. De nem ismervén közelebről a családot, nem ismertem erényeit sem. S így ért kocsim a halottas ház elé; az udvar már tele volt emberekkel csak éppen reám vártak.

Az idő rémségesen rövid volt. Lázás türelmetlenséggel kérdeztem X urat, hogy a családi viszonyokról mondjon valamit.

— Családi viszonyokról? kérdezte X ur elhülve. Miféle családi viszonyok? Nincsen semmiféle viszony.

— Hát kérem az istenért a sógornőjének volt-e férje?

— Volt, de — elhagyta az urát, — mert mást szeretett.

A függönyök meglibbennek s a szép Ila kíváncsian előre hajólva mereven figyelt a beszélőre.

Na tessék! ezt nem lehet beszédbe foglalni!

— Hát jótékony volt-e?

— Óh kérem, hisz szegény asszony volt. Itt szembe ezt a házat úgy építtethette föl csak, hogy mi irtunk alá érte váltót.

— Midőn kérdezni akartam gyermekei felől és reménykedve gondoltam, ha gyermeke van, mégis lesz anyagom, — éppen bejön egy bájos fiatal nő és összetett kezekkel kért:

— Kérem szépen tiszteletes úr, egy szép beszédet mondani az édes anyámról.

— Meg lesz gyermekem — biztattam.

X úrhoz még egy kérdésem volt csupán, hogy férjnél van-e a fiatal nő, vagy hajadon-e még?

És óh borzalom! X ur e reményemet is

kegyetlenül lerombolta! Sugva mondja, hogy annak is volt férje, — de — nem élnek együtt, — mert az asszony megcsalta.

Tehát ez is hitszegő, mint az anyja!

Na gondolhatjátok kedves barátaim mily nehéz volt föladatom. Mit mondjak egy olyan halotról, akinek erények nélkül telt el földi élete? Mit mondjak, hogy ne legyek kegyeletsértő?! Valamit „kell“ mondanom, hisz várják.

Már nem emlékszem mit mondtam a holt asszony koporsójánál, hanem a befejezése ez volt, mi is lehetett volna egyéb: *Nyerj bűnbocsánatot a halálodban!*

Ila asszony sápadtan, remegve hallgatja. Nyerj bűnbocsánatot a halálodban! Kis gyermekére gondol, ki ágyacskájában boldogan alszik, míg ő vétkes gondolatokkal foglalkozik.

— Óh nem! Ilyen szörnyű sorsnak nem teszem ki magamat. Ilyen áldozatot nem hozok! Nem!...

De, — hiszen ha nem képes áldozatra, töprengett magában, — akkor nem szereti igazán — legalább lelkileg nem. — Igaz, hatással volt reá kiváló szelleme, egyénisége, szimpátikus modora. De — úgy látszik, ez még nem szerelem. — *Humbug!*

S lázasan lüktető vérért bilincsekbe szorítva, könnyes szemekkel hálatalten nézett a szeretett lelkipásztorra, kinek halvány sejtelve sem volt róla, — hogy most egy lelket mentett meg.

A poharak vigan csendültek össze...

És künn pedig oly szomorúan hullott alá az eső, mintha nem történt volna semmi... semmi...

## == H zárfékező kalandja. ==

Sok csodákat láttam  
Már én életemben,  
Csakhogy nem volt időm  
Hogy megénekeljem.  
Láttam fehér rigót,  
És öt lábu tehént,  
Hercegnőt szöktető  
Barna cigány legényt.  
De még ilyen csodát  
Mostanig nem láttam  
A mi nem rég történt  
Egy nagy állomásban.

Készen állt a vonat  
Már az indulásra,  
Az utasokat is  
Inték beszállásra.  
Csak a zárfékező.  
A vén Pali bátya  
Surrant be mégegyszer  
A harmad osztályba.  
Mert hát nagy meleg volt,  
Osztt hűsítőt vett be,  
De szinte lemaradt  
Ögye meg a fene.

No de aztán kérem  
Most jön ám a java,  
Mikor Pali bácsi  
A jelt meghallotta,  
Szaladt a vonathoz,  
Hogy nehogy lekéssék,  
Futtában felrugott  
Egy-két köpő csészét.  
És a tejes bögrét  
Zárlámpának nézte  
S felakasztotta azt  
A vonat végére.

Végtére mi történt  
Kérem csak várjanak,  
Utközben a friss tej  
Átalakult vajnak,  
S a végállomáson  
A zárlámpás helyett  
A lámpakezelő  
Egy bögre vajat lelt.  
Pali bácsit pedig  
Kitüntetés várta:  
Behívták azonnal  
Fegyelmi vizsgára.

*Dobray Kálmán.*



## == Szent György lovag. ==

Irta: **Rovenszky Árpád.**

A megyebeli dzsentrí családok meglepetve csapták össze a kezeiket, amikor arról értesültek, hogy az arisztokrata vérű Dobokay Vilma jegyet váltott Balla Gáborral, a szerény állású vasuti pénztárnokkal.

A meszszaliánsz mindenki előtt érthetetlennek látszott. Egyrészt azért, mert az egész Dobokay család híres volt büszkeségéről; másrészt azért, mert a fiatal leánynak közvetlen az eljegyzéséig viszonya volt Mindszenty Gedeonnal a tiszteletbeli szolgabíróval, akit egyébként már kis kora óta ismert. A befentesek valami összekoczanásról akartak tudni, ami állítólag a fiatalok között lejátszódott volna. Mások már részleteket is tudtak belőle. Dobokay Vilma felindulásában ajtót mutatott volna régi ideáljának, s hogy valamiképp újból meg ne közelítse, sietve elfogadta Balla Gábor ajánlatát, aki még álmában sem mert volna gondolni, hogy a leány leereszkedjék hozzá.

Mindszenty Gedeon ugyan kacagva fogadta az eljegyzés hírére, s a világ előtt nem mutatta fájdalmát, de szobájának négy fala között, amikor senkisé láta, kis gyermek módjára felzokogott. A leány hajthatatlan természete dacára, egyszer mégis jóvá tenni akarta hibáját, de Dobokay Vilma, mint azt előre sejtette, válasz nélkül hagyta levelét.

Három hónapra rá Dobokay Vilma és Balla Gábor mint férj és feleség hagyták el a kis város régi templomát és a lakodalom után nászutra indultak, ahonnan csak a férj szabadságának letelével kerültek haza.

Dobokay Vilma semmitsem változott; csak valamivel halványabb lett és szivesebben kereste fel a magányt. Balla Gábor pedig rajongva szerette fiatal feleségét és a leggyengédebb férjnek bizonyult.

Az idő ezalatt gyorsan rohant tova: s talán maguk sem gondoltak rá, hogy idestova már négy éves házások. Megelégedésben, szeretettel, némi egyhangúságban éltek egymás mellett és a fiatal menyecskén nem látszott meg, hogy a felcserélt viszonyokon bánkódnék. A dzsentrí világ ugyan tüntetve távol maradt Balla Gáboréktól, de ezt a csekély nyomoruságot egymás iránti gyengédségükkel pótolták.

A negyedik esztendőben azonban minden megváltozott. Az állomás főnöke hirtelen elhalt



és az üzletvezetőség Balla Gáborral töltötte be a bizalmi állást, miután szolgálata ellen sohasem merült fel kifogás. Mikor Balla Gábor elfoglalta új helyét, nemcsak kartársai részesítették meleg hangu óvációkban, hanem a város notabilitásai is hozzájárultak az üdvözlésekhez. Banketten méltatták az új állomásfőnök egyszerre felfedezett kiváló érdemeit, s a különféle meghívások egymást érték. Ezek után pedig Balla Gábor sem maradhatott többé a világtól elzárkózva és ő is megnyitotta szalonját. A reprezentációs alkalmak elég sűrűk voltak és szinte észrevétlenül belekerültek a felsőbb körökbe, ahonnan négy éven át számüzve voltak.

A változásban Dobokay Vilma is bátran megállotta a helyét. Balla Gábor felismerte azon légkör barátságának értékét, melyben felesége leánykorában mozgott, s óvakodva vigyázott, hogy könnyelműen el ne veszítse... Sőt neje iránti szeretetéből egyeneslelkiségében annyira ment, hogy a meghívott vendégek közül Mindszenty Gedeon sem hiányzott.

Dobokay Vilma sem nem ellenezte, sem nem helyeselte férje elhatározását. Az első alkalommal ugyan, mikor régi ideáljával szembe került, nagyon elfogultan viselkedett, de azután a feleség álláspontjára helyezkedett és tüntetve került Mindszenty társaságát. A fiatal ember sóvárogva nézte az asszonyka ígésző alakját és valahányszor tekintetük véletlenül összevillant, Dobokay Vilma mindannyiszor elhalványodott, s ha már nagyon erős volt a kísértés, férje védő karjai közé menekült.

Balla Gáboréknál minden második csütörtökön volt zsúr és a gyakori találkozások azt eredményezték, hogy a menyecske erkölcsi erőssége észrevétlenül csökkent. Egyik magányos percében már összehasonlításokat tett férje és Mindszenty Gedeon között; sőt egy éjjel, mialatt férje inspekciós szolgálatot teljesített, már zokogva rejtette fejét a párnák közé és szomorúan beismerte, hogy amikor négy évvel ezelőtt Balla Gábornak kezét nyújtotta, akkor csak a bosszu vezérelte. És ettől az órától fogva tisztán érezte, hogy a férjét sohasem szerette, s hogy boldogságával könnyelműen játszott. Balla Gábor pedig nem sejtette a lappangó veszedelmet...

Egy nyári napon a kis város dalárdája majálisát tartotta, amelyen Balla Gábor is megjelent feleségével. A társaság igen jól mulatoott, a menyecske sokat táncolt. A cigány a szünóra előtti utolsó keringőt huzta és Dobokay Vilma éppen

Mindszentyvel járta. Nem ez volt az első eset, már a farsangon is táncolt vele. Táncközben a fiatalember az illendőnél hevesebben szoritotta magához a menyecskét, akinek minden csepp vére a merészségre az agyába tódult...

— Ne táncoljunk... szédülök! — mondá az asszonyka anélkül, hogy feltekinteni mert volna.

— Amint tetszik nagyságos asszonyom... — felelte rá Mindszenty Gedeon észrevehető gúnynyal és az asszonykát udvariasan a nyitott verandára vezette.

Balla Gáborné leült egy padra, a fiatalember pedig vele szemközt. Illatterhes nyári levegő ölelte körül őket és kerülték egymás tekintetét. Végre is Mindszenty szólalt meg először.

— Vilma, maga nem boldog!...

Az asszonyka megrázkódott, de azután büszkén kiegyenesedett és gúnyosan felkacagott.

— Az vagyok! — felelte hidegen; de a keblében majdnem megszakadt a szive a hazugságra.

— Most is önmagát csalja!

— Mindszenty ur?!...

— Már ur vagyok?!... ha tudná, hogy mennyire szenvedek... bosszút akart állni rajtam, de önmagát sújtotta...

— Ne beszéljen... megtiltom, hogy velem ezen a hangon beszéljen...

— Én jobban ismerem magát Vilma és tudom, hogy ön is rettenetesen szenved...

— Menjünk a többiekhez... — könyörögte a menyecske.

— Nem addig Vilma, amíg be nem vallottad, hogy még mindig szeretsz — kiáltá Mindszenty szenvedélyesen, odaugrott a meglepett asszonykához, karjaiba kapta és az ajkait kereste.

Balla Gáborné úgy vergődött a karjaiban, mint egy kelepcebé került madár; még kiáltani sem tudott.

— Megbolondult? — lihegte csak vérvörös arcczal.

— Szeretsz?

— Ön részeg...

— Szeretsz? — ismételte a fiatalember elkábulva.

— Az uram...

— Megölöm, ha most ide téved...

— Engedjen el Mindszenty ur...

— Soha!

— Gyűlölöm...

— Hazudsz... az enyém leszel... meghalok utánad...

Ujból magához ölelte az asszonykát és majdnem kiszívta a vérét, annyira csókolta ajkait. Balla Gáborné pedig már nem védekezett, csak csendesen zokogott Mindszenty karjaiban.

Lent a táncterén épen kihirdették a szünórát és a cigány leletette a vonót . . .

— Szünóra! . . . jőjj velem Vilma . . . senkisé fog keresni . . . — suttogetta a fiatalember csábítóan az asszonyka fülébe és be sem várva beleegyezését, levezette a lépcsőkon, ki a kert kövecses útjára a kijárat felé, ahol a többi kocsi között egy nagy vörös automobil várakozott . . .

Besegítette a félig öntudatlan asszonykát és rövid, de örült hajtás után Mindszenty Gedeon kastélya előtt állottak meg. A fiatalember először végigkalauzolta az asszonykát a termeken, megmutatta neki a családi műkincseket, azután reátette kezét az ajtó kilincsére, mely a hálószobájába vezetett.

Balla Gáborné csodálkozva nézett szét a legénylakásban. Az ágy felett hatalmas festmény pompázott. Szent György lovag, amint megöli a sárkányt.

— Szép kép! — szólalt meg halkán az asszonyka.

— Műkincs . . . azonfelül Vilma, csodákra is képes . . .

— Csodákra? . . .

— Igen . . . de úgy hiszem, hogy nem a festmény miatt jöttél hozzám . . .

Azzal szépen odavezette a kerevethöz, leültette, ő pedig eléje térdelt és a kezét csókolgatta. Balla Gáborné csak akkor kezdett magához térni . . .

— Istenem mit is tettem! — hebegte szégyenkezve és eltakarta arcát . . .

— Csak azt, amit a szived parancsolt! — felelte rá Mindszenty és egy újabb csóközönnel hallgattatta el az asszonykát . . .

— Ha az uram megtudja . . .

— Most nálam vagy . . .

— Akkor mindennek vége! . . . — folytatta a menyecske álmodozva.

Mindszenty nem kérdezte, hogy minek lesz vége? A percz diadalát élvezte. Dobokay Vilma előtt pedig minden összefolyt, a zürzavarban valami olyasfélért érzett, hogy jöjjön hát, aminek jönnie kell és . . . megnyugodott . . .

— Gida!

Csak ezt az egy szót ejtette ki, de ebben az egy szóban minden volt: bocsánat, fájdalom, keserűség, szerelem . . .

— Ez az éjjel a mi nászunk éjjele! — felelte

rá Mindszenty diadalmasan és szenvedélyesen karjaiba zárta az asszonykát. Azután felkelt mellőle és diszkrétén önmaga szolgált fel hideg sültet, süteményt, bort . . . pezsgőt . . .

Egymással szemközt ültek, kocintottak, csokolóztak és jó kedvük volt, mint néha azoknak szokott lenni, akik a vesztüket érzik . . .

Azután egy kéjes, szerelmes, sóhajokba és csókokba fult éjszakának homálya borult rájuk . . .

Még a vérük lüktetve hömpölygött ereikben, még az arcuk a mámor tüzében égett amikor már felzavarták nyugalmaikat. Valaki kopogott a szoba ajtaján és Mindszenty sietve ugrott ki az ágyból.

— Mit akarsz János? . . .

— Nagyságos ur kérem, Balla Gábor ur dőngeti a kaput, mindenáron fel akar jönni . . . beeresszem? . . .

Mindszenty Gedeon egy káromkodással, Dobokay Vilma pedig egy sikoltással felelt a lesújtó hirre . . .

A bosszútálló férj a kapu előtt állott . . .

— Ne félj Vilma, megmentelek! — mondta a fiatalember, mikor visszanyerte hidegvérét.

Azután összeszedte az asszonyka ruháit, majd az ágy mellé lépett és valami titkos rugót nyomott meg, mire a Szent György lovag festménye nesztelenül kifordult és mögötte egy kis fülkelőn látható. Beledobálta a ruhadarabokat, azután hatalmas prémes bundát kerített elő, ráterítette az asszonyka hófehér vállára, felsegítette a fülkébe és visszafordította a képet.

— Most már beeresztheted! — parancsolta szolgálójának . . .

Azzal visszafeküdt az ágyba. A következő pillanatban Balla Gábor rontott a szobába, de meghökkenve maradt állva, mikor csak Mindszentyt találta a szobában, aki épen akkor buta pofával, félig álmosan tápázkodott fel a vánkosokból.

— Hol van a feleségem? — kérdezte olyan szánalmas hangon, hogy Mindszenty egyenesen felkacagott rája.

— Balla urnak igazán különös fogalmai vannak az illemről . . . Először hajnalban legjobb álmából felteri az embert; azután pedig nálar keresi a feleségét . . . a kellenél nem ivott többet?

— Hol a feleségem? — kérdezte Balla vészjósló tekintettel.

— Éjjel van . . . azt magának jobban kellene tudnia.

— Látták, hogy Önnel távozott . . .

— Hazudtak . . .

— Kell, hogy Vilma itt Önnél legyen . . .

— Ha ön jobban tudja, akkor keresse... de engedje meg, hogy azalatt tovább aludhassam.

És Balla Gábor kereste is... Minden székényt felnyitott, a szomszéd szobákban is kutatott, de sehol parányi nyomot sem talált. Szemei egy pillanatra Szent György lovag festményén is nyugodtak, de az nem árulta el a mögéje menekült bűnös asszonyt. Fáradtan ledőlt az egyik székre és kezeibe temette arcát.

— És újra mondom, hogy Vilma itt van Önnél...

— Miből következtetheti ezt? — kérdezte Mindszenty ásitozva.

— Ön ifjúkori ideálja volt...

— És?

— És most Vilma egykönnyen lehet az Ön szeretője...

— Örültség!...

— Megengedem, de lássa Mindszenty ur, én egyeneslelkű ember vagyok, aki nem ismerem és nem értem az önök világát. Becsületes ember voltam teljes életemben és feltétlenül szükségem van arra a tudatra, hogy a feleségem kizárólag az enyém... Én annak a bizonyos „harmadiknak“ a teóriáját nem fogadom el. Ha Vilmában csalódnék, képes volnék rá, hogy egy golyót röpítek a fejembe. Tekintsen Mindszenty ur mostani állapotomra, de amellet legyen őszinte hozzám... Mondja meg nyíltan, Önnél töltötte a feleségem az éjjelt?

— Milyen kérdés?...

— Becsületszavára?

— Becsületszavamra...

— Hiszek Önnek, mert hinni akarok... hiszek Önnek, mert nem tudom bebizonyítani az ellenkezőjét... az asszonynyal azonban majd számolok... Isten Önnel...

Mikor Balla Gábor mögött becsapódott az ajtó, Mindszenty Gedeon még várt egy ideig, azután működésbe hozta a gépezetet...

Dobokay Vilma már teljesen felöltözködve lépett ki a fülkéből.

— Nos, csodákra képes Szent György lovag? — kérdezte a fiatal ember mosolyogva.

— Valóban! — felelte rá az asszonyka bágyadtan, azután szomoruan hozzátette:

— De mi lesz most?

— Egyelőre semmi... az urad gyalog megy, ülj az automobilomra és előbb lehetsz otthon, mint ő...

Egy csókkal váltak el, s minden úgy történt, amint tervezték. Az utomobil kerülő utakon, de

annál gyorsabban röpitette hazafelé a bűnös menyecskét. Az állomás előtti sűrűségénél megállott, az asszonyka óvatosan kilépett belőle, azután észrevétlenül felosont a lépcsőkön és azonnal bezárkóztak lakásukba.

Mikor később hazaérkezett a férje, csak egy pillantást vetett a felesége arcába, de máris úgy olvasott belőle, mint egy nyitott könyvből.

— Vilma, hol volt maga az éjjel? — kérdezte undorodva.

— Fáradt vagyok... majd délben...

— Jól van... de addigra itthon ne találjam...

— Miért? — próbálkozott vakmerőséggel az asszonyka.

— Még kérdezi?... Menjen oda, ahol az éjjel volt, nálam nincs többé helye...

— Gábor!...

— Szót se... mire délben feljövök, itt ne találjam Önt! — felelte halálos nyugalommal és magára hagyta a nőt.

Balla Gábor ezzel a kényes ügyet a legdrasztikusabb rövidséggel elintézte. Mikor délben felment a lakására, Dobokay Vilmát már nem találta ott... Szó nélkül megfordult és ebédelni ment a vasúti vendéglőbe...

\* \* \*

Mikor Balla Gábor felesége ellen megindította a válópört, az emberek ép úgy bámultak, mint akkor, amikor az oltárhoz vezette. Azzal a különbséggel, hogy annak idején tudtak részletekről beszélni, míg most senkisémet sejtette az igazi okát... Rövid esztendőre rá kezében volt a kuria ítélete.

Dobokay Vilmának pedig nyoma veszett. Egyesek állították, hogy külföldön tartózkodik, de Mindszentyvel állandó levelezésben áll. A válópör befejezése után Mindszenty is hosszabb útra indult és mikor hónapok múlva hazajött, az egész város bámulatára magával hozta Dobokay Vilmát is... A pletyka újból megindult, de lassanként abbanmaradt... Mindszenty Gedeon Dobokay Vilmát mindenütt, mint a feleségét mutatta be, noha többen erősítették, hogy az asszony csak úgy él vele.

Balla Gáborhoz is eljűtött a hír, hogy egykori felesége ismét a városban tartózkodik és ezen naptól fogva teljesen visszavonult a világtól. Nem akart valahogyan Dobokay Vilmával összekérülni. Minden idejét hivatásának szentelte és a becsületes munkában keresett szórakozást, enyhületet...

A botrány óta lassankint három egyhangú esztendő múlt el. Balla Gábor néhány megmaradt barátja révén pontosan értesült a fiatal pár minden lépéséről. Először kárörvendve ujságolták neki, hogy Mindszenthék nem jól élnek egymással. A volt férjnek egyetlen arcízma sem rendült meg a szomorú hirre, de amikor magára maradt, előkereste íróasztalából Dobokay Vilma régi arcképét és gyermekies módon beszélt hozzá:

— Kellte ez neked? Hát én nem tudtalak volna boldogítani?... te szegény asszony...

Még három év után is szeretettel gondolt vissza rája és nem kívánta, hogy bollása miatt bűnhődjék... Később azzal a hírrel jöttek hozzá, hogy Mindszenth durván bánik az asszonykával. Hogy teljesen elhanyagolja, az éjjeleket házon kívül tölti; hogy az itálnak adta magát és az utolsó koronáját is elkártyázza. Hogy a fiatal asszonyka már emberek között sem mer mutatkozni, sőt hogy még néha éheznek is... Balla Gábor hitetlenül rázta a fejét a hiób hírekre, de amikor két hétre rá megtudta, hogy Mindszenth hirtelen eladta egyik szántóföldjét, akkor már hitt az embereknek. Ezen a napon Dobokay Vilma ismeretlen kezekről nagyobb pénz összeget kapott. Az asszonyka azonnal tisztában volt azzal, hogy kitől jön a segítség, de kényszerűségből elfogadta. Önmaga előtt elpirult, de nem volt más választása. Hálálkodva köszönte meg Balla Gábornak jószágát, de levele felbontatlanul érkezett vissza hozzá. Még annak az esztendőnek a végéig Mindszenth a kastélyon kívül mindent eladott, mert hihetetlen összegeket veszített.

Egy szolgálatmentes napon a vágányok között sétált a védjelzőig. Legkedvesebb sétája volt, mert a mult édes emlékeire emlékeztette... Hiszen a védjelzőtől nem messze ígérte meg Dobokay Vilma, hogy a felesége lesz. Fehér nyári ruha volt rajta, pipacsvirágos kalappal és pirulva felejtette kezét a férfiéban. Fenséges pillanat volt... azóta persze sok minden megváltozott. Balla Gábor gyakorta megállott a védjelző előtt, mintha beszélni szeretne vele, de a vasszerkezet kötelességtudóan végezte rendeltetését és nem reagált semmiféle emberi hiuságra...

Balla Gábor a védjelzőtől nem messze lehe-

veredett a buja fübe és a gondolatai tudja isten, hogy merre kalandoztak. A kutyája ezalatt gyakokra vadászott, de hirtelen abban hagyta a mulatságot, felemelt fővel szaglászott a levegőben, ezután elvakkantotta magát és a gazdája mellett elrohanva vígan ugrándozott egy fehér ruhás női alak körül, aki egyenesen feléje tartott...

Dobokai Vilma volt.

Mire felállott a fűből, az asszonyka már mellette is volt.

— Vilma!...

— Utánad jöttem Gábor, — mondá könnyben uszó szemekkel a férfinak, aki alig tudja, hogy hová legyen a meglepetéstől.

— Vilma!

— Én vagyok... ha mindjárt megvetsz is Gábor, csak most az egyszer segíts... — folytatta a nő összetett kezekkel...

— Mit akar? — kérdezte Balla Gábor nyersen...

— Adjon tanácsot Gábor, hogy miképpen szabadulhatnék meg az uramtól. Tűrhetetlen mellette az életem, s ha még sokáig tart, elpusztítom magamat.

— Hogyan avatkozhatnék az ön viszonyai-ba?... Kegyed választotta őt...

— Örült voltam...

— Mindenki viselje békével a maga keresztjét...

— Gábor, te mindig jó, nemes voltál... segíts...

— Nem tehetem... — felelte Balla Gábor szintelen hangon és a kutyáját irigyelte, amely az asszonyka kezei cirogattak...

— Nem segítesz?

— Nem...

— Igaza van! — felelte rá lemondással a volt felesége és fásultan meghátrált.

A kutya utána akart szökni, de a gazdája egy korbácsütéssel lecsendesítette; mikor pedig az asszonyka alakja ködbeveszett, lehajolt hozzá és megcirogatta az állatot, amiért az sem felejtette el egykori urnőjét... A kutya a farkát csóválta, s oly okosan nézett vissza rája... A viharedzett védjelző pedig mozdulatlanul állott a pálya mellett...

**Kühlstock Máté**

bazáros és bőröndgyáros Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 5. szám alatt  
Ajánlja saját készítményű kézi, utazó bőröndjeit és táskáit.  
::::: VASUTASOK 5 SZÁZALÉK ENGEDMÉNYBEN RÉSZESÜLNEK. ::::::

Az asszonyka találkozás óta rendszeresen kapott pénzt, hogy legalább a legszükségesebb háztartási kiadásokat fedezhesse. Apránként, nehogy Mindszenty azt is elkártyázza. Balla Gábor szive nem tűrte el, hogy az a nő éhezzen, akit egykor forrón szeretett.

Az ősz és tél a maga szomorú egyhangúságával telt el . . .

A tavasz elején megisméltődött a tavalyi jelenet és a megfakult védjelt ismét együtt látta azt a két lelket, akik valamikor egymáshoz tartoztak. Az asszonyka akkor zokogva ujságolta, hogy könnyelmű férje már a kastély eladásával is foglalkozik: S ha csakugyan megteszi, miből fognak élni, milyen sors vár rája? . . . Balla Gábor most már nem volt olyan kiméltlen az asszonyka iránt, mint az előző évben. Suttogva tárgyaltak egymás között és beszélgetésük az ő titkuk maradt . . .

(Folyt. köv.)

## Vasut mentén.

**(H tilalom.)** Kettő járultak a rabbi elé: az öreg Klein és a fiatal Krausz.

Már előzőleg megegyeztek abban, hogy alávetik magukat a pap ítéletének, mert valami felett csunyául összeveszték és e miatt aztán nagy volt a skandalum.

Szigorú arccal hallgatta őket a rabbi.

— Hibások vagytok mind a ketten, — szólt hozzájuk.

— Oh, rabbi, hiszen Krausz.

— Oh, rabbi, hiszen Klein.

— Hallgassatok! Te, Klein, idősebb vagy . . . higgadtabbnak, meggondoltabbnak kellene lenned. Elveszed méltó büntetésedet. Három hétig nem szabad semmiféle dohányhoz nyulnod . . . Te pedig, Krausz, fiatal lévén, tudnod kellene, hogy tisztelni kell az öreget. Új házas vagy, arra itéllek hát, hogy három hétig hitvesedet meg ne csókold.

Elszontyorodva távoztak az ellenfelek. Különösen Krausz volt elkeseredve.

Milyen rettenetes volt már a bűnhődés első napja. Krausz alig mert fiatal feleségére nézni . . .

A kísértés pedig nagyon erős volt . . . El kellett előle zárkóznia . . . És ezért éjnek idejére másik szobába vonult az ifjú férj.

Igy telt az első nap.

És így a második. A menyecske búsan nézte az urát.

A harmadik nap éjjelén egyszerre csak felriad álmából Krausz Adolf.

— Mi baj, mi baj?

A felesége állt előtte:

— Dolfikám . . . édes Dolfikám.

— Jaj, Rózi, Rózi, eredj . . . Tudod, mit parancsolt a rabbi . . . Eredj . . . eredj . . .

Rózi azonban nem távozott.

— Hiszen nem akarok én semmit . . . De egyre figyelmeztettek.

— Mire?

— Az öreg Klein félreeső helyeken bujkál és titokban — pipál . . .

\*

**(Az altisztí körből.)** — Az ilyen összejövetel mégis csak jók . . . Közelebb hozza egymáshoz a vasutasokat . . .

— Igen ám, csak hogy a mi egyletünk csak akkor egyetértő, ha a tagok nincsenek együtt.

\*

**(Üresedés.)** A marosvásárhelyi állomáson a multkoriban egy képviselő, ki már rég nem járt arrafelé, midőn jegyet vált, bámulva sóhajt:

— No né, hát új pénztáros van? . . . Hát a régít elkergették?

— Dehogy kergették, dehogy! Kétszeresen ígérik a fizetésének, csak jöjjen vissza.

— Hát lemondott?

— Nem a! Sikkasztott és megugrott!

\*

**(Szakember.)** — Miért nem érintkezel a feleséged családjával?

— Az anyósom a közlekedési akadály, felel búsan a vasutas.

\*

**(H szerkesztőségben.)** — Versei nem rosszak, de döcögősek!

— Nem csoda, kérem, valamennyit a vonaton irtam.

\*

**(Tapasztalat.)** — Az éjjel azt álmodtam, hogy egy erszényt találtam ezer forinttal.

— És mit csináltál vele?

— Eldobtam.

Legszebb, □□ aljak, bluzok és pongyolák csak Adler üzletében  
legjobb □□□□ kaphatók. Szentegyház-utca 5. szám alatt. (Státus palota).  
és legolcsóbb :: Vasutasok 10 százalék engedményt kapnak! ::

— Hát... hogy?... .

— Ugyan kérlek, hiszen kitapasztaltam én már az illet. Ha elakartam volna költeni, biztosan felébredtem volna.

\*

(Restiben.) Utas: Gyorsan egy rostélyost.

Pincér: Ötven krajcár... Kérem...

Utas: Ah, előre fizessem?

Pincér: Igen, kérem, mert hátha nem tudja megvárni, amíg a rostélyos elkészül.

## == KIADÓHIVATALI ÜZENETEK. ==

(Előfizetések és hirdetési díjak kizárólag a kiadóhivatalnak címezve küldendők be, illetve helyben csak a laptulajdonos nyugtájára egyenlítettők ki.)

**Hátralékos előfizetőinkhez!** Az előző és folyó negyedről még mindég hátralékban levő számos előfizetőnket újlag és tisztelettel kérjük, hogy lapunk csekély előfizetési díját *folyó évi szeptember hó 1-ével okvetlen* hozzánk juttatni s az érdekelteknek mai számunkhoz csatolt erre vonatkozó külön kérésünket figyelembe venni és annak eleget is tenni méltóztassanak.

**Sch. M. Szeged.** Nekünk esik legroszabbul a folytonos kérés, könyörgés, avagy unszolás, a mint Ön nevezi; de hát tehetünk-e egyebet a való tények közepette? Nyugodt lehet kedves kartárs, magunk is nagyon jól tudjuk, hogy nem rangon mulik a böcsület. Szives jóindulatu érdeklődését egyébiránt köszönjük.

**Sz. Áné. Dbs.** Örülünk, hogy jól mulat, mig mi itt izzadunk. Szivesen látjuk kiadóhivatalunkba minél előbb, hol a szép-nem hijjával bizony kedélytelenebbül folyik a munka.

## ÉKSZEREK

Ezüstneműek, egyháziszerek, órák, angol-, francia- és kina-ezüst dísz tárgyak beszerezhetők *nyári áron a legújabb*

**angolrendszer szerint**  
:: részletfizetésre ::

### SÁRGA JÁNOS

ékszergyárostól, Kolozsvárt.

Képes nagy árjegyzék ingyen



## == EGYMÁS KÖZÖTT. ==

(E rovat előfizetőink levelezésére van szánva és az ide szánt rövid levelezések lapunk kiadóhivatalába: Kolozsvár, Kárpát-útca 12. küldendők)

A kolozsvári üzletvezetőség mellé rendelt számososztályba beosztott *irodakezelő* cserélni óhajt az aradi, debreceni, vagy szegedi üzletvezetőség I. (általános) osztályába alkalmazott kartársával. Cserélni óhajtók sziveskedjenek „*kölcsönös érdek*“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába írni.

Kereskedelmi érettségit tett vasuti alkalmazott a délutáni órákra helyben irodai foglalkozást keres csekély honoráriumért. Cim a kiadóban.

Állomási előjáró kartársaimat tisztelettel kérem, sziveskedjenek ezen rovatban tudomásomra hozni, hogy az állomásfelvigyázó kartársakkal közösen megindított mozgalmunk mily stádiumban van. Elaludt-e, vagy remélhetünk és mit? Elszigetelt helyen lévén állomáson, mit se tudok, hallok semmiről. A. R. áll. előjáró.

**Eladó** előnyös feltételek mellett azonnal Kolozsvárt, Kalandos-utca 28. és 30. sz. alatt, valamint a Monostori-uton egy-egy házastelek.

Utóbbi sarkon épült és jövedelmező üzlethelyiséggel bir.

Értekezni lehet: Kalandos-utca 28. szám alatt.

### UJ SZABÓ DIVATTEREM!



## SÁMSON MANÓ

angol úri-szabó  
divatterme  
Kolozsvárt  
Mátyás király-tér 7.

Vidéki megrendelések jólszabott öltönyt is eszközöltetnek.

Francó szállítás!

Vasutasoknak  
10% engedm.

Telefon szám 798

**P F E R S C H Y J. ÉTTERMEI KOLOZSVÁRT, DEÁK FERENC-UTCA 16.**

# Tisztviselőkölcson

**6<sup>1/4</sup>/0-os alapon 10—20 évi törlesztésre vasutasoknak, postásoknak és nyugdíjasoknak levonás nélkül kötelezvényre szerény utólagos díjazással. Lebonyolítási határidő 14 nap. Lebonyolítjuk a legkomplikáltabb konverziót és megszerez-zük a legmagasabb kölcsönt. Személyhitelt 8<sup>0</sup>/0-os alapon. Jelzáloghitelt legolcsóbb alapon gyorsan közveitünk. Válaszbélyeg ellenében mindenkinek kimerítő értesítést adunk díjmentesen.**

**Országos Hitel- és kölcsönszerző-vállalat, BUDAPEST, VI. kerület, Izabella-utca 67. Telefon 101-28.**

## Új fényképészeti mű- terem

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 26,  
Hintz gyógyszerháza mellett.

**V**an szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy **fényképészeti műtermemet** Mátyás király-tér 26. szám alatt, a mai kornak teljesen új építményével és a legmodernebb berendezéssel ellátva, a technikának legújabb gépeivel felszerelve megnyitottam. — Műtermemben készülnek protalbin fényes- és matt képek, platin, aquarell, pigment és brom-ezüst képek. — Különösen figyelembe ajánlom speciális gyermekfelvételeimet, melyek révén az **országos kiállításon aranyéremmel lettem kitüntetve.** Ugyszintén csoport vagy tableau képek elkészítését a legújabb és legizlésebb kivitelben. A műtermem vásár- vagy ünnepnapokon is nyitva van. Kiváló tisztelettel **Vasutasok 20% kedvezményben részesülnek.** **Csizhegyi Sándor** fényképész.

Vasutasoknak 10 százalék engedmény.

## Háziasszonyok figyelmébe !!!

### Likörök, rum és ecetfélék

utasításom szerint csekély fáradsággal és olcsón állíthatók elő házilag.

Árlapot és utasítást díjmentesen küld:

### Burger Frigyes

gyógyárak, kötszerek, betegápolási kellékek, angol, francia illatszerek és pipere-sikkek-üzlete

Kolozsvár, Fötér.

## LENGYEL KÁLMÁN MŰHANGSZERÉSZ.

Az összes hangszerek speciális műterme Kolozsvárt, Egyetem-u. I. sz. alatt. Nagy raktár az összes hangszerek és azok alkatrészeiben

A legnagyobb szakértelemmel végzem el a legkomplikáltabb javításokat minden hangszeren.

Továbbá felhívom a n. é. közönség b. figyelmét, hangfokozó gerendámra, melynek beillesztése után bármely gyöngé hangú hegedű a legtisztábban csengő tömör és nagyhangot nyer. Nem sikerülés esetén a honoráriumot vissza adom.

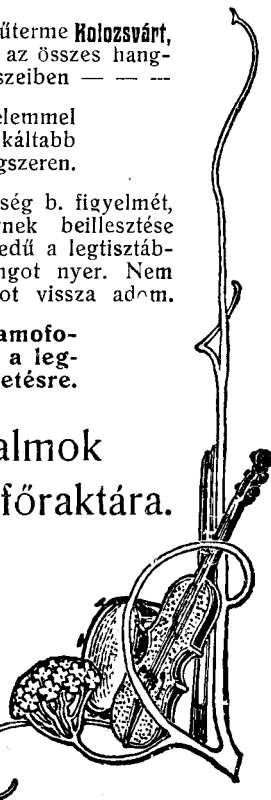
Óriási választék Gramofonok és lemezekben a legolcsóbban részletfizetésre.

A Schunda cimbalmok erdélyrészi főraktára.

Kiváló tisztelettel

## Lengyel Kálmán

műhangszerész



Vasutasoknak 10 százalék engedmény.

Vasutasoknak 10 százalék engedmény.

Vasutasoknak 10 százalék engedmény.

Vasutasoknak 10% engedmény

# Papp György

a m. á. v. szerződött szállítójának  
„Erdélyi“ orvosi műszertárában ...

**Kolozsvárt, Mátyás k.-tér 5. sz. a.**

kaphatók:

**Szemüvegek** orvosi rendelre nagy választékban  
70 fillértől feljebb.

**Színházi táv és látcsövek** 5 koronától feljebb.

**Sérvkötők, haskötők, gummi görcsér-harisnyák** mérték  
után is készítve.

**Irrigátorok** teljesen felszerelve 3 koronától felj.

**Pecskendezők** --- --- --- --- --- 30 fillértől felj.

**Diana kötők** felszerelve 2 koronától felj.

**Diana betétek** : csomag 6 darab 60 fillér.

**Pessziunok** orvosi rendelre.

**Gummi halhólyag** különlegességek óriási nagy  
választékban.

Minden e szakmába vágó javításokat, köszö-  
rüléseket a legjutányosabb árban vállal el.

Vidéki levélbeli megkeresésekre  
.. készséges válasz adatik. ..

Vasutasoknak 10% engedmény

!! Vasutasoknak árengedmény !!

# BUTOR

nagy választékból előnyösen szerezhető be

## JANOVITSJAKAB

butor- és lakásberendezési  
cikkek áruházában  
Kolozsvárt,

DEÁK FERENCZ-UTCA 44. SZÁM.

E bédló, háló- és  
szalon berende-  
zések, vas- és réz-  
butorok a legeggy-  
szerűbbtől a legfi-  
n o m a b b kivitelig  
állandóan raktáron.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

LEGMODERNEBB SZABÁSZAT!

**SZIGETHY LAJOS**  
FÉRFI-SZABÓ DIVATTERME  
KOLOZSVÁR, MÁTYÁS KIR.-TÉR 12..  
FÖLDSZINT, 7-IK SZÁMU AJTÓ.

Szíves megtekintésre és igénybe  
vételre ajánlja, a mai kornak meg-  
felelően berendezett uri-divat  
szabóüzletét, hol hazai és  
külföldi szövetek a legválogatott-  
tobb és legfinomabb izlést kielé-  
gítően vannak állandóan raktáron.

Vasuti alkalmazottak mindennemű  
ruhaszükséglete különös árkedvez-  
ménnyel vállaltatik és készítettik el.

Gyors és pontos kiszolgálás

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Szeptember hó  
1-én nyilik meg

# HOHN BERTALAN

rőfös, női és férfi-divatüzlete

KOLOZSVÁR,  
Wesselényi Miklós-utca 5.

Uj üzlet!

Uj üzlet!